

5

Reconciliatie

Opgave 5.1

(vermogensreconciliatie)

1. Het fiscale vermogen kan als volgt worden afgeleid uit het commerciële vermogen:

Commercieel vermogen per ultimo 2035	€ 243.000
Gebouwen (€ 80.000 -/- € 150.000)	€ 70.000 +
Installaties (100.000 -/- € 70.000)	€ 30.000 -/-
Latente belastingvordering	€ 8.000 -/-
Grondstoffen (€ 60.000 -/- € 50.000)	€ 10.000 -/-
Garantievoorziening (€ 40.000 -/- € 30.000)	<u>€ 10.000</u> +
Fiscaal vermogen	€ 275.000

2. De latente belastingvordering Vpb is gebaseerd op de verrekenbare en belastbare tijdelijke verschillen:

- debetzijde: € 345.000 -/- € 375.000 = € 30.000
 - creditzijde: € 40.000 -/- € 30.000 = € 10.000
- Latente belastingvordering: € 40.000 × 20% = € 8.000

Opgave 5.2

(vermogensreconciliatie)

1. De voorziening Vpb is gebaseerd op de verrekenbare en belastbare tijdelijke verschillen:

	Commercieel	Fiscaal	Vershil
Gebouwen	€ 320.000	€ 200.000	€ 120.000 +
Machines	€ 130.000	€ 100.000	€ 30.000 +
HIR	€ 0	€ 20.000	€ 20.000 +
KER	€ 0	€ 150.000	€ 150.000 +
Voorziening groot onderhoud	€ 200.000	€ 0	<u>€ 200.000</u> -/-
Totaal			€ 120.000

De voorziening Vpb is: € 120.000 × 20% = € 24.000.

2. De winstreserve is: € 1.230.000 -/- € 300.000 -/- € 200.000 -/- € 24.000 -/- € 80.000 = € 626.000.

3. Het fiscale vermogen is: € 845.000 -/- € 80.000 = € 765.000.

4. Het fiscale vermogen kan als volgt worden afgeleid uit het commerciële vermogen:

Commercieel vermogen per ultimo jaar (€ 300.000 + € 626.000)	€ 926.000
Deelnemingen (€ 525.000 -/- € 350.000)	€ 175.000 -/-
Goodwill (€ 80.000 -/- € 0)	€ 80.000 -/-
Gebouwen	€ 120.000 -/-
Machines (€ 130.000 -/- € 100.000)	€ 30.000 -/-
Grondstoffen (€ 60.000 -/- € 80.000)	€ 20.000 +
Voorziening Vpb (€ 24.000 -/- € 0)	€ 24.000 +
Voorziening groot onderhoud (€ 200.000 -/- € 0)	<u>€ 200.000</u> +
Fiscaal vermogen (inclusief KER en HIR)	€ 765.000

5.

Commerciële en fiscale balans Visser bv per ultimo jaar:

Debet	Commercieel	Fiscaal
<i>Vaste activa</i>		
Deelnemingen	€ 525.000	€ 350.000
Goodwill	€ 80.000	
Gebouwen	€ 320.000	€ 200.000
Machines	€ 130.000	€ 100.000
<i>Vlottende activa</i>		
Grondstoffen	€ 60.000	€ 80.000
Debiteuren	€ 70.000	€ 70.000
Liquide middelen	<u>€ 45.000</u>	<u>€ 45.000</u>
Totaal	€ 1.230.000	€ 845.000
<i>Eigen vermogen</i>		
Geplaatst aandelenkapitaal	€ 300.000	
Winstreserve	€ 626.000	
KER		€ 20.000
HIR		€ 150.000
Overig fiscaal vermogen		€ 595.000
<i>Vreemd vermogen lang</i>		
Voorziening groot onderhoud	€ 200.000	€ 0
Voorziening Vpb	€ 24.000	
<i>Vreemd vermogen kort</i>		
Crediteuren	<u>€ 80.000</u>	<u>€ 80.000</u>
Totaal	€ 1.230.000	€ 845.000

Opgave 5.3 (winstreconciliatie)

De fiscale winst kan als volgt worden afgeleid uit de commerciële winst:

Commerciële winst voor belastingen	€ 630.000
Hogere kostprijs verkopen	€ 100.000 -/-
Lagere opbrengst deelnemingen	€ 120.000 -/-
Lagere afschrijvingen	€ 100.000 +
Hogere toevoeging voorzieningen	<u>€ 15.000</u> -/-
Fiscale winst	€ 495.000

Opgave 5.4 (winstreconciliatie)

1. De fiscale winst kan als volgt worden afgeleid uit de commerciële winst:

Commerciële winst na belastingen	€ 362.000
Belastinglast	€ 38.000 +
Lagere opbrengst deelnemingen	€ 155.000 -/-
Hogere afschrijvingen materiele vaste activa	€ 60.000 -/-
Geen afschrijving goodwill	€ 40.000 +
Geen toevoeging aan voorziening groot onderhoud	<u>€ 50.000</u> +
Fiscale winst	€ 275.000

2. Fiscale winst-en-verliesrekening De Accountant bv:

Opbrengst honoraria		€ 3.000.000
Salarissen, inclusief sociale lasten		<u>€ 2.500.000</u> -/-
		€ 500.000
Opbrengst deelneming		<u>€ 100.000</u> +
		€ 600.000
Afschrijvingen materiele vaste activa	€ 210.000	
Overige kosten	<u>€ 115.000</u> +	
		<u>€ 325.000</u> -/-
Fiscale winst		€ 275.000

3. De belastbare winst:

Fiscale winst	€ 275.000
Af: Toevoeging KER	€ 50.000 -/-
Bij: Niet-aftrekbare kosten (€ 5.000 + € 1.500)	€ 6.500 +
Af: Deelnemingsvrijstelling	<u>€ 100.000</u> -/-
Belastbare winst	€ 131.500

Opgave 5.5

(afstemming fiscale winst)

De berekening van de fiscale winst en de belastbare winst:

Eindvermogen	€ 1.209.000
Af: Beginvermogen	<u>€ 740.000</u> -/-
Vermogensmutatie	€ 469.000
Af: Kapitaalstorting	€ 220.000 -/-
Bij: Onttrekking Vpb	<u>€ 26.000</u> +
Fiscale winst	€ 275.000
Af: Toevoeging KER	€ 50.000 -/-
Bij: Niet-aftrekbare kosten (€ 5.000 + € 1.500)	€ 6.500 +
Af: Deelnemingsvrijstelling	<u>€ 100.000</u> -/-
Belastbare winst	€ 131.500

Opgave 5.6

(fiscale jaarrekening van een eenmanszaak)

1. Het aantal jaren dat op het winkelpand is afgeschreven: $(€ 600.000 - € 390.000) / € 15.000 = 14$. Dus is het pand op 1 januari 2025 14 jaar oud. Op 1 juli is het bestaande winkelpand 14,5 jaar oud en is de resterende levensduur $40 - 14,5 = 25,5$ jaar. Vandaar dat de nieuwe aanbouw ook in 25,5 jaar wordt afgeschreven.
2. De vermelding van de WOZ-waarde is van belang voor de vaststelling van de bodemwaarde. Bij een pand in eigen gebruik is de bodemwaarde 100 % van de WOZ-waarde. De bodemwaarde van het winkelpand is dus € 290.000. De fiscale boekwaarde mag nooit lager zijn dan deze waarde.
3. De afschrijving over 2025 is voor het bestaande deel € 15.000 en voor het nieuwe deel: $(€ 127.500 / 25,5) \times \frac{1}{2} = € 2.500$. De totale afschrijving over 2025 is: € 15.000 + € 2.500 = € 17.500.

4. Grootboekrekening 'Onroerend goed', fiscaal

Debet		Credit	
Beginbalans	€ 390.000	Afschrijving	€ 17.500
Investering	<u>€ 127.500</u>	Naar eindbalans	<u>€ 500.000</u>
Totaal	€ 517.500	Totaal	€ 517.500

5. De afschrijving op de oude inventaris is tot 1 juli 2025: $((€ 55.000 -/- € 5.000)/5) \times \frac{1}{2}$
 = € 5.000. De boekwaarde van de oude inventaris is per 1 juli 2025:
 € 10.000 -/- € 5.000 = € 5.000.

6. Het boekverlies op de inventaris is: € 5.000 (boekwaarde) -/- € 3.000 (opbrengst) =
 € 2.000.

7. Grootboekrekening 'Inventaris', fiscaal

Debet		Credit	
Beginbalans	€ 10.000	Afschrijving	€ 25.000*
Investering	<u>€ 60.000</u>	Desinvestering	€ 5.000
		Naar eindbalans	<u>€ 40.000</u>
Totaal	€ 70.000	Totaal	€ 70.000

* € 5.000 + € 20.000 = € 25.000

8. De afschrijving op de auto over 2025 is: $(€ 42.000 -/- € 6.000)/5 = € 7.200$.

9. Grootboekrekening 'Auto', fiscaal

Debet		Credit	
Beginbalans	<u>€ 27.600</u>	Afschrijving	€ 7.200
		Naar eindbalans	<u>€ 20.400</u>
Totaal	€ 27.600	Totaal	€ 27.600

10. Het privégebruik auto is € 10.500. Na aftrek van het privégebruik zijn de autokosten:
 € 5.100 + € 7.200 -/- € 10.500 = € 1.800.

11. De inkoopprijs van de verkopen wordt berekend met behulp van de formule:
 'beginvoorraad + inkopen -/- eindvoorraad'. De inkoopprijs van de verkopen is:
 € 126.000 + € 210.000 -/- € 100.000 = € 236.000.

12. Grootboekrekening 'KER', fiscaal

Debet			Credit
Betaald	€ 26.000	Beginbalans	€ 28.000
Naar eindbalans	<u>€ 15.766</u>	Toevoeging	<u>€ 13.766*</u>
Totaal	€ 41.766	Totaal	€ 41.766

* De toevoeging vindt plaats binnen het eigen vermogen, en is daarom geen kostenpost. De betaling van € 26.000 is wél een kostenpost.

13. Grootboekrekening 'Garantievoorziening', fiscaal

Debet			Credit
Betaald	€ 3.500	Beginbalans	€ 16.000
Naar eindbalans	<u>€ 20.000</u>	Toevoeging	<u>€ 7.500*</u>
Totaal	€ 23.500	Totaal	€ 23.500

* 2% van de omzet is € 8.800, maar omdat de garantievoorziening een plafond heeft van € 20.000, is de toevoeging gemaximeerd op € 7.500.

14. De interestkosten zijn:

- 5% lening: 5% van € 100.000 = € 5.000
 - 6% lening: 6% van € 200.000 × ½ = € 6.000
- € 11.000

15.

Fiscale balans Slotenmaker per 31 december:

Debet	Fiscaal
<i>Vaste activa</i>	
Winkelpand	€ 500.000
Inventaris	€ 40.000
Auto	€ 20.400
<i>Vlottende activa</i>	
Voorraden	€ 100.000
Liquide middelen	<u>€ 174.200</u>
Totaal activa	€ 834.600
Credit	Fiscaal
<i>Eigen vermogen</i>	
Ondernemingsvermogen, inclusief fiscale reserves	€ 444.600*

<i>Vreemd vermogen lang</i>	
Garantievoorziening	€ 20.000
Leningen	€ 300.000
<i>Vreemd vermogen kort</i>	
Te betalen interest	€ 6.000
Crediteuren	<u>€ 64.000</u>
Totaal passiva	€ 834.600

* Het ondernemingsvermogen (inclusief de KER van € 15.766 en de OR van € 44.000) is de sluitpost.

16.

Fiscale winst-en-verliesrekening Slotenmaker:

Opbrengst verkopen		€ 440.000
Inkoopprijs verkopen	€ 236.000	
Afschrijving winkelpand	€ 17.500	
Afschrijving inventaris	€ 25.000	
Boekverlies inventaris	€ 2.000	
Interestkosten	€ 11.000	
Autokosten	€ 1.800	
Toevoeging garantievoorziening	€ 7.500	
Betaald aan groot onderhoud	€ 26.000	
Overige bedrijfskosten	<u>€ 64.200*</u> +	
		<u>€ 391.000</u> -/-
Fiscale winst		€ 49.000

* € 68.100 -/- € 3.900 = € 64.200

17. De fiscale vermogensvergelijking ziet er als volgt uit:

Eindvermogen	€ 444.600
Af: Beginvermogen	<u>€ 410.000</u> -/-
Vermogensmutatie	€ 34.600
Bij: Privéonttrekkingen (€ 10.500 + € 3.900)	<u>€ 14.400</u> +
Fiscale winst	€ 49.000
Bij: Mutatie KER (€ 13.766 -/- € 26.000)	€ 12.234 +
Bij: Niet-aftrekbare kosten	€ 6.800 +
Af: Investeringsaftrek	<u>€ 3.750</u> -/-
	€ 64.284
Af: Ondernemersaftrek	<u>€ 2.470</u> -/-
	€ 61.814
Af: Mkb-winstvrijstelling (12,7%)	<u>€ 7.850</u> -/-
Belastbare winst	€ 53.964

Opgave 5.7

(fiscale jaarrekening van een vennootschap)

- De commerciële boekwaarde van het pand is: € 400.000 -/- (10 × 3% × € 400.000) = € 280.000.
- De fiscale boekwaarde van het pand is: € 400.000 -/- (10 × 2% × € 400.000) = € 320.000.
- Het verschil is € 320.000 -/- € 280.000 = € 40.000. Dit is een verrekenbaar tijdelijk verschil, omdat de fiscale boekwaarde hoger is. Het verschil zelf wordt ook wel aangeduid als een toerekeningsverschil, omdat het verschil wordt veroorzaakt door een verschil van toerekening aan jaren.
- De fiscale afschrijvingskosten zijn: 2% van € 400.000 = € 8.000. De commerciële afschrijvingskosten zijn: 3% van € 400.000 = € 12.000. Het verschil is: € 12.000 -/- € 8.000 = € 4.000.
- De commerciële restwaarde van auto A: 5% van € 40.000 = € 2.000.
De fiscale restwaarde van auto A: 10% van € 40.000 = € 4.000.
De commerciële restwaarde van auto B: 5% van € 80.000 = € 4.000.
De fiscale restwaarde van auto B: 10% van € 80.000 = € 8.000.
- De commerciële boekwaarde van auto A is: € 40.000 -/- (25% × 3 × (€40.000 -/- € 2.000)) = € 11.500.
De commerciële boekwaarde van auto B is: € 80.000 -/- (25% × 2 × (€80.000 -/- € 4.000)) = € 42.000.

7. De fiscale boekwaarde van auto A is: € 40.000 -/- (20% × 3 × (€ 40.000 -/- € 4.000)) = € 18.400.
De fiscale boekwaarde van auto B is: € 80.000 -/- (20% × 2 × (€ 80.000 -/- € 8.000)) = € 51.200.
8. De totale fiscale boekwaarde van de auto's is: € 18.400 + € 51.200 = € 69.600.
De totale commerciële boekwaarde is: € 11.500 + € 42.000 = € 53.500. Het verschil is € 69.600 -/- € 53.500 = € 16.100. Dit is een verrekenbaar tijdelijk verschil, dat ook kan worden aangeduid als een toerekeningsverschil.
9. De fiscale afschrijvingskosten zijn: 20% van (€ 40.000 -/- € 4.000) + 20% van (€ 80.000 -/- € 8.000) = € 7.200 + € 14.400 = € 21.600. Het verschil met de commerciële afschrijvingskosten is: € 28.500 -/- € 21.600 = € 6.900.
10. De vennootschappelijke waarde van de voorraad: 3.800 × € 45 = € 171.000.
11. De fiscale waarde van de voorraad: (4.000 × € 40) -/- (200 × € 46) = € 150.800.
12. Het verschil tussen de fiscale en de vennootschappelijke waarde is: € 171.000 -/- € 150.800 = € 20.200. Hiermee is een belastinglatentie gemoeid van: 20% van € 20.200 = € 4.040.
13. De vennootschappelijke waarde van de voorraad per 31 december 2025 is: 5.000 × € 50 = € 250.000.
14. De fiscale waarde van de voorraad per 31 december 2025 is: (4.000 × € 40) + (1.000 × € 50) = € 210.000.
15. Het verschil tussen de fiscale en de vennootschappelijke waarde is: € 250.000 -/- € 210.000 = € 40.000. Dit verschil is een belastbaar tijdelijk verschil.

16.

Balanspost	Bedrag	Vershil
Pand	€ 40.000	Verrekenbaar tijdelijk verschil
Auto's	€ 16.100	Verrekenbaar tijdelijk verschil
Voorraden	<u>€ 40.000</u>	Belastbaar tijdelijk verschil
Per saldo	€ 16.100	Verrekenbaar tijdelijk verschil

De actieve latentie is: € 16.100 × 20% = € 3.220.

17. De debetzijde van de vennootschappelijke balans ziet er als volgt uit:

Debet	Fiscaal
<i>Vaste activa</i>	
Pand	€ 280.000
Auto's	€ 53.500
<i>Vlottende activa</i>	
Vorraden Artos	€ 250.000
Actieve latentie	€ 3.220
Debiteuren	€ 60.000
Liquide middelen	<u>€ 2.250</u>
Totaal	€ 648.970

18. Grootboekrekening 'Actieve belastinglatentie'

Debet		Credit	
Beginbalans	€ 5.000	Mutatie	€ 1.780
		Naar eindbalans	€ 3.220
Totaal	€ 5.000	Totaal	€ 5.000

19. De journaalpost van de belastinglast:

	990	Belastinglast	16.000*	
Aan	095	Voorziening Vpb		1.780
Aan	195	Te betalen Vpb		14.220

* 20% van € 80.000 = € 16.000

20. De creditzijde van de vennootschappelijke balans ziet er als volgt uit:

Credit	Commercieel
Aandelenkapitaal	€ 250.000
Reserves	€ 146.970
Winst boekjaar voor belastingen	€ 64.000*
<i>Vreemd vermogen lang</i>	
Lening	€ 100.000
<i>Vreemd vermogen kort</i>	
Te betalen Vpb	€ 16.000
Te betalen dividend	€ 2.000
Crediteuren	<u>€ 70.000</u>
Totaal	€ 648.970

* € 80.000 -/- € 16.000 = € 64.000

21. De voorraadmutatie is:

Vennootschappelijk: € 250.000 -/- € 171.000 = € 79.000
 Fiscaal: € 210.000 -/- € 150.800 = € 59.200 -/-
 Vennootschappelijk hogere mutatie € 19.800

De fiscale kostprijs is: € 450.000 + € 19.800 = € 469.800.

22. *Grootboekrekening 'Vorraden', commercieel*

Debet			Credit
Beginbalans	€ 171.000	Naar eindbalans	€ 250.000
Inkopen	<u>€ 529.000</u>	Kostprijs	<u>€ 450.000</u>
Totaal	€ 700.000	Totaal	€ 700.000

Grootboekrekening 'Vorraden', fiscaal

Debet			Credit
Beginbalans	€ 150.800	Naar eindbalans	€ 210.000
Inkopen	<u>€ 529.000</u>	Kostprijs	<u>€ 469.800</u>
Totaal	€ 679.800	Totaal	€ 679.800

23. De winstreconciliatie ziet er als volgt uit:

Commerciële winst voor belastingen	€ 80.000
Hogere kostprijs verkopen	€ 19.800 -/-
Lagere afschrijvingen (€ 4.000 + € 6.900)	<u>€ 10.900</u> +
Fiscale winst	€ 71.100

24. Fiscale balans Arts bv:

Debet	Fiscaal
<i>Vaste activa</i>	
Pand	€ 320.000
Auto's	€ 69.600
<i>Vlottende activa</i>	
Vorraden Artos	€ 210.000
Debiteuren	€ 60.000
Liquide middelen	<u>€ 2.250</u>
Totaal	€ 661.850
Credit	Fiscaal
<i>Eigen vermogen</i>	
Fiscaal vermogen	€ 473.850
<i>Vreemd vermogen lang</i>	
Lening	€ 100.000
<i>Vreemd vermogen kort</i>	
Te betalen Vpb	€ 16.000
Te betalen dividend	€ 2.000
Crediteuren	<u>€ 70.000</u>
Totaal	€ 661.850

25. De vermogensreconciliatie ziet er als volgt uit:

Aandelenkapitaal	€ 250.000
Reserves	€ 146.970
Winst boekjaar na belastingen	€ 64.000
Waarderingsverschil pand	€ 40.000 +
Waarderingsverschil auto's	€ 16.100 +
Waarderingsverschil voorraden	€ 40.000 -/-
Actieve latentie	<u>€ 3.220</u> -/-
Fiscaal vermogen	€ 473.850

26. Het vennootschappelijke vermogen per 1 januari is:

Aandelenkapitaal	€ 250.000
Reserves	€ 146.970
Gedeclareerd dividend	<u>€ 15.000</u> +
Vennootschappelijk vermogen	€ 411.970

27. Het fiscale vermogen per 1 januari is: € 411.970 + ((100% -/- 20%) × € 25.000) = € 431.970.

28. De fiscale winst is:

Eindvermogen	€ 473.850
Af: Beginvermogen	<u>€ 431.970</u> -/-
Vermogensmutatie	€ 41.880
Bij: Onttrekking Vpb	€ 14.220 +
Bij: Onttrekking dividend	<u>€ 15.000</u> +
Fiscale winst	€ 71.100

29.

Fiscale winst-en-verliesrekening Arts bv

Opbrengst verkopen	€ 600.000
Kostprijs verkopen (€ 450.000 + € 19.800)	<u>€ 469.800</u> -/-
Brutowinst	€ 130.200
Af: Kosten (€ 70.000 -/- € 10.900)	<u>€ 59.100</u> -/-
Fiscale winst	€ 71.100

Opgave 5.8

(opstellen van de fiscale jaarstukken)

1. De voorziening Vpb ontstaat door de belastbare en verrekenbare tijdelijke verschillen.
Deze verschillen zijn weergegeven in het onderstaande overzicht:

	Commercieel	Fiscaal	Vershil
<i>Vaste activa</i>			
Deelneming	€ 380.000	€ 254.000	permanent
Goodwill	€ 60.000		permanent
Onroerend goed	€ 960.000	€ 850.000	€ 110.000 +
Machines en installaties	€ 828.000	€ 200.000	€ 628.000 +
<i>Vlottende activa</i>			
Beleggingen	€ 280.000	€ 243.000	€ 37.000 +
Vorraden	€ 390.000	€ 365.000	€ 25.000 +
KER		€ 40.000	€ 40.000 +
Voorziening groot onderhoud	€ 40.000		<u>€ 40.000</u> -/-
Totaal (van de tijdelijke verschillen)			€ 800.000

De voorziening Vpb is per 1 januari: € 800.000 × 20% = € 160.000.

2.

Grootboekrekening 'Deelneming', commercieel

Debet			Credit
Beginbalans	€ 380.000	Naar eindbalans	€ 360.000
Resultaat deelnemingen	<u>€ 46.000</u>	Dividend	<u>€ 66.000*</u>
Totaal	€ 426.000	Totaal	€ 426.000

* Het ontvangen dividend is € 426.000 -/- € 360.000 = € 66.000.

Grootboekrekening 'Deelneming', fiscaal

Debet			Credit
Beginbalans	€ 254.000	Naar eindbalans	€ 254.000

Gevolgen:

- Een bedrag van € 254.000 gaat naar de fiscale vermogensopstelling (FVO).
- De fiscale winst is € 20.000 (€ 66.000 -/- € 46.000) hoger.
- Het ontvangen dividend van € 66.000 maakt deel uit van de fiscale winst, maar valt bij de berekening van de belastbare winst onder de deelnemingsvrijstelling

3.

Grootboekrekening 'Goodwill', commercieel

Debet		Credit	
Beginbalans	€ 60.000	Afschrijving	€ 20.000
		Naar eindbalans	€ 40.000
Totaal	€ 60.000	Totaal	€ 60.000

Gevolgen:

- De fiscale winst is € 20.000 hoger door het ontbreken van de afschrijving op de goodwill.
- Er gaat geen bedrag naar de fiscale vermogensopstelling (FVO).

4.

Grootboekrekening 'Onroerend goed', commercieel

Debet		Credit	
Beginbalans	€ 960.000	Afschrijving	€ 160.000
Investering	€ 1.000.000	Desinvestering	€ 200.000*
		Naar eindbalans	€ 1.600.000
Totaal	€ 1.960.000	Totaal	€ 1.960.000

- * De boekwaarde van de desinvestering is € 200.000 (€ 1.960.000 -/- € 160.000 -/- € 1.600.000).
De boekwinst is volgens de commerciële winst-en-verliesrekening € 150.000. Dit betekent dat de opbrengst € 200.000 + € 150.000 = € 350.000 is geweest, wat overeenkomt met het bedrag dat in de opgave is genoemd.

De fiscale boekwinst is € 150.000 + € 50.000 (de fiscale boekwaarde is € 50.000 lager) = € 200.000. Hiervoor wordt een herinvesteringsreserve (HIR) gevormd.

Grootboekrekening 'Onroerend goed', fiscaal

Debet		Credit	
Beginbalans	€ 850.000	Afschrijving	€ 150.000
Investering	€ 800.000*	Desinvestering	€ 150.000
		Naar eindbalans	€ 1.350.000
Totaal	€ 1.650.000	Totaal	€ 1.650.000

- * De aanschafwaarde van het gebouw is € 1.000.000, maar hierop wordt de gevormde HIR van € 200.000 in mindering gebracht, zodat de fiscale waarde van de investering € 800.000 is.

Gevolgen:

- Een bedrag van € 1.350.000 gaat naar de fiscale vermogensopstelling (FVO).
- De fiscale winst is € 50.000 hoger door de hogere boekwinst.
- Voor de boekwinst wordt fiscaal een herinvesteringsreserve (HIR) gevormd.
De gevormde HIR van € 200.000 wordt binnen het jaar afgeboekt op de nieuwe investering. De aanwending binnen het jaar leidt bij de winstreconciliatie tot een lagere fiscale winst (van € 200.000) als kosten aanwending HIR. Kortom: de boekwinst van € 200.000 komt credit op de fiscale winst-en-verliesrekening, en debet staat hetzelfde bedrag als kosten aanwending HIR.
- Voor de winstreconciliatie geldt: een fiscaal hogere winst door lagere fiscale afschrijving van € 160.000 -/- € 150.000 = € 10.000.

5. Grootboekrekening 'Machines en installaties', commercieel

Debet		Credit	
Beginbalans	<u>€ 828.000</u>	Afschrijving	€ 240.000
		Desinvestering	€ 68.000*
		Naar eindbalans	<u>€ 520.000</u>
Totaal	€ 828.000	Totaal	€ 828.000

* € 828.000 -/- € 240.000 -/- € 520.000 = € 68.000

Grootboekrekening 'Machines en installaties', fiscaal

Debet		Credit	
Beginbalans	<u>€ 200.000</u>	Afschrijving	€ 50.000
		Desinvestering	€ 0
		Naar eindbalans	<u>€ 150.000</u>
Totaal	€ 200.000	Totaal	€ 200.000

Gevolgen:

- Een bedrag van € 150.000 gaat naar de fiscale vermogensopstelling (FVO).
- Voor de winstreconciliatie geldt: een fiscaal hogere winst door lagere fiscale afschrijving van € 240.000 -/- € 50.000 = € 190.000.
- Voor de winstreconciliatie geldt: een fiscaal hogere winst door de boekwinst van € 68.000 op de verkochte machine. In deel 2 (de staart) van de vermogensvergelijking komt dit bedrag vervolgens weer in mindering op de belastbare winst door toevoeging aan een fiscale reserve.

6. Grootboekrekening 'Beleggingen', commercieel

Debet		Credit	
Beginbalans	<u>€ 280.000</u>	Naar eindbalans	€ 225.000
		Koersverlies	<u>€ 55.000*</u>
Totaal	€ 280.000	Totaal	€ 280.000

* € 280.000 -/- € 225.000 = € 55.000

Grootboekrekening 'Beleggingen', fiscaal

Debet		Credit	
Beginbalans	<u>€ 243.000</u>	Naar eindbalans	€ 225.000
		Koersverlies	<u>€ 18.000*</u>
Totaal	€ 243.000	Totaal	€ 243.000

* € 243.000 -/- € 225.000 = € 18.000

Gevolgen:

- Een bedrag van € 225.000 gaat naar de fiscale vermogensopstelling (FVO), omdat de beleggingen ook fiscaal moeten worden gewaardeerd tegen de lagere beurskoers.
- Voor de winstreconciliatie geldt: een fiscaal hogere winst door een lager koersverlies van € 55.000 -/- € 18.000 = € 37.000.

7.

Grootboekrekening 'Vorraden', commercieel

Debet		Credit	
Beginbalans	<u>€ 390.000</u>	Mutatie	€ 160.000*
		Naar eindbalans	<u>€ 230.000</u>
Totaal	€ 390.000	Totaal	€ 390.000

* € 390.000 -/- € 230.000 = € 160.000 (de voorraad neemt met dit bedrag af)

Grootboekrekening 'Vorraden', fiscaal

Debet		Credit	
Beginbalans	<u>€ 365.000</u>	Mutatie	€ 180.000*
		Naar eindbalans	<u>€ 185.000</u>
Totaal	€ 365.000	Totaal	€ 365.000

* € 365.000 -/- € 185.000 = € 180.000 (de voorraad neemt met dit bedrag af)

Gevolgen:

- Een bedrag van € 185.000 gaat naar de fiscale vermogensopstelling (FVO).
- Omdat de commerciële 'af-mutatie' lager is, is de commerciële winst hoger. Voor de winstreconciliatie geldt: een fiscaal lagere winst door een hoger voorraadverbruik van € 180.000 -/- € 160.000 = € 20.000.

8. Het voorraadverbruik is: € 1.200.000 + € 20.000 (verschil in voorraadmutaties) = € 1.220.000.

Het voorraadverbruik volgens de formule 'verbruik = beginvoorraad + inkopen -/- eindvoorraad' is: € 365.000 + € 1.040.000 -/- € 185.000 = € 1.220.000.

9. Grootboekrekening 'KER' (fiscaal eigen vermogen)

Debet			Credit
Naar eindbalans	<u>€ 50.000</u>	Beginbalans	€ 40.000
		Toevoeging	<u>€ 10.000*</u>
Totaal	€ 50.000	Totaal	€ 50.000

* De toevoeging vindt plaats binnen het fiscale eigen vermogen en staat daarom niet op de fiscale winst-en-verliesrekening.

Gevolgen:

- Door de toevoeging aan de KER wordt de belastbare winst ten opzichte van de fiscale winst met € 10.000 verlaagd (in de staart van de vermogensvergelijking).
- Op de commerciële balans komt de KER niet voor. Wel kan commercieel een voorziening groot onderhoud worden gevormd. Fiscaal mag dit ook, maar dan moet de onderneming kiezen tussen een KER en een voorziening.

10. Grootboekrekening 'Voorziening groot onderhoud', commercieel

Debet			Credit
Naar eindbalans	<u>€ 50.000</u>	Beginbalans	€ 40.000
		Toevoeging	<u>€ 10.000</u>
Totaal	€ 50.000	Totaal	€ 50.000

Gevolgen:

- Fiscaal is er sprake van een KER en daarom is er fiscaal geen sprake van kosten door toevoeging aan een voorziening. Hierdoor is de fiscale winst € 10.000 hoger dan de commerciële winst. Maar dit bedrag wordt in de staart van de vermogensvergelijking in mindering gebracht op de fiscale winst, door de toevoeging aan de KER.
- Op de fiscale balans komt de voorziening groot onderhoud niet voor.

11. Grootboekrekening 'HIR' (fiscaal eigen vermogen)

Debet			Credit
Afboeking op		Toevoeging boekwinst gebouw	€ 200.000
aanschaf gebouw	€ 200.000	Toevoeging boekwinst machine	<u>€ 68.000</u>
Naar eindbalans	<u>€ 68.000</u>		
Totaal	€ 268.000	Totaal	€ 268.000

De toevoeging vindt plaats binnen het fiscale eigen vermogen en staat daarom niet op de fiscale winst-en-verliesrekening. De boekwinsten maken wel deel uit van de fiscale winst, omdat het fiscale vermogen door de boekwinsten is toegenomen. Door de aanwending van de HIR wordt het fiscale eigen vermogen verlaagd, wat de fiscale winst vermindert. De mutatie van de HIR is per saldo een toename van € 68.000. Dit bedrag komt in de staart van de vermogensvergelijking in mindering op de belastbare winst. De gevolgen van de vorming en de aanwending van de HIR zijn bij de desbetreffende posten al besproken.

12.

Fiscale winst-en-verliesrekening Slachter bv

Omzet		€ 3.300.000
Boekwinst verkoop onroerend goed (€ 150.000 + € 50.000)		€ 200.000 +
Boekwinst verkoop machine (€ 0 + € 68.000)		€ 68.000 +
Resultaat deelnemingen		€ 66.000 +
Koersresultaat beleggingen		<u>€ 18.000</u> -/-
		€ 3.616.000
Verbruik voorraden (€ 1.200.000 + € 20.000)	€ 1.220.000	
Personeelskosten	€ 840.000	
Afschrijving gebouwen (€ 160.000 -/- € 10.000)	€ 150.000	
Aanwending HIR gebouwen	€ 200.000	
Afschrijving machines en installaties (€ 240.000 -/- € 190.000)	€ 50.000	
Overige kosten	<u>€ 521.000</u> +	
		<u>€ 2.981.000</u> -/-
Fiscale winst		€ 635.000

13. De belastbare winst van Slachter bv:

Fiscale winst	€ 635.000
Deelnemingsvrijstelling (overig tijdelijk verschil)	€ 66.000 -/-
Mutatie fiscale reserve HIR (belastbaar/verrekenbaar tijdelijk verschil)	€ 68.000 -/-
Mutatie fiscale reserve KER (belastbaar/verrekenbaar tijdelijk verschil)	€ 10.000 -/-
Niet-aftrekbare kosten (permanent verschil)	<u>€ 2.000</u> +
Belastbare winst	€ 493.000

14. De te betalen Vpb is: 20% van € 493.000 = € 98.600.

15. De winstreconciliatie:

Commerciële winst vóór belastingen	€ 450.000
Hogere fiscale winst door de hogere opbrengst uit deelnemingen*	€ 20.000 +
Hogere fiscale winst door geen afschrijving op goodwill*	€ 20.000 +
Hogere fiscale winst door de lagere afschrijving op machines en installaties	€ 190.000 +
Hogere fiscale winst door de hogere boekwinst op machines en installaties	€ 68.000 +
Hogere fiscale winst door de hogere boekwinst op onroerend goed	€ 50.000 +
Hogere fiscale winst door de lagere afschrijving op onroerend goed	€ 10.000 +
Lagere fiscale winst door aanwending van de HIR bij de aanschaf van het gebouw	€ 200.000 -/-
Hogere fiscale winst door het lagere koersverlies	€ 37.000 +
Lagere fiscale winst door de hogere kosten van het voorraadverbruik	€ 20.000 -/-
Hogere fiscale winst door geen dotatie aan de voorziening groot onderhoud	<u>€ 10.000</u> +
Fiscale winst	€ 635.000

* De overige tijdelijke verschillen bestaan hier bij de winstreconciliatie uit het resultaat uit deelneming en de afschrijving op goodwill. Alle andere verschillen zijn verrekenbare en belastbare tijdelijke verschillen.

16. De belastinggrondslag:

Commerciële winst voor belastingen	€ 450.000
Opbrengst uit deelnemingen (overig tijdelijk verschil)	€ 46.000 -/-
Afschrijving op goodwill (overig tijdelijk verschil)	€ 20.000 +
Niet-aftrekbare kosten (permanent verschil)	<u>€ 2.000</u> +
Belastinggrondslag	€ 426.000

17. De belastinglast is: 20% van € 426.000 = € 85.200.

18. De journaalpost van de belastinglast:

	990	Belastinglast	85.200	
	095	Voorziening Vpb	13.400	
Aan	195	Te betalen Vpb		98.600

19. De effectieve of feitelijke belastingdruk is: belastinglast / winst voor belastingen × 100%. De effectieve belastingdruk is: € 85.200/€ 450.000 × 100% = 18,9%. Er is sprake van onderdruk, omdat het feitelijke tarief lager is dan het geldende tarief van 20%.

20. De mutatie van de voorziening Vpb wordt veroorzaakt door de verrekenbare en belastbare tijdelijke verschillen tussen de commerciële winst en de belastbare winst:

Hogere fiscale winst door de hogere boekwinst op onroerend goed	€ 50.000 +
Hogere fiscale winst door de lagere afschrijving op onroerend goed	€ 10.000 +
Lagere fiscale winst door aanwending van de HIR bij de aanschaf van het gebouw	€ 200.000 -/-
Hogere fiscale winst door de lagere afschrijving op machines en installaties	€ 190.000 +
Hogere fiscale winst door de hogere boekwinst op machines en installaties	€ 68.000 +
Hogere fiscale winst door het lagere koersverlies	€ 37.000 +
Lagere fiscale winst door de hogere kosten van het voorraadverbruik	€ 20.000 -/-
Hogere fiscale winst door geen dotatie aan de voorziening groot onderhoud	€ 10.000 +
Toevoeging aan de HIR	€ 68.000 -/-
Toevoeging aan de KER	<u>€ 10.000</u> -/-
Hogere fiscale winst door belastbare en verrekenbare tijdelijke verschillen	€ 67.000

Een hogere fiscale winst van € 67.000 (door tijdelijke verschillen) leidt tot debitering van de latentie met 20% van € 67.000 = € 13.400.

21.

Grootboekrekening 'Voorziening Vpb'

Debet		Credit	
Afboeking	€ 13.400	Beginbalans	<u>€ 160.000</u>
Naar eindbalans	<u>€ 146.600</u>		
Totaal	€ 160.000	Totaal	€ 160.000

22.

Fiscale en commerciële balans Slachter bv per 31 december

Debet	Fiscaal	Commercieel
<i>Vaste activa</i>		
Deelneming	€ 254.000	€ 360.000
Goodwill deelneming		€ 40.000
Onroerend goed	€ 1.350.000	€ 1.600.000
Machines en installaties	€ 150.000	€ 520.000
<i>Vlottende activa</i>		
Beleggingen	€ 225.000	€ 225.000
Voorraden	€ 185.000	€ 230.000
Debiteuren	€ 480.000	€ 480.000
Liquide middelen	<u>€ 228.000</u>	<u>€ 228.000</u>
Totaal activa	€ 2.872.000	€ 3.683.000
Credit	Fiscaal	Commercieel
<i>Eigen vermogen</i>		
Geplaatst aandelenkapitaal		€ 400.000
Agioreserve		€ 40.000
Winstreserve		<u>€ 2.915.800</u>
KER	€ 50.000	
HIR	€ 68.000	
Overig fiscaal vermogen	<u>€ 2.623.400</u>	
Totaal eigen vermogen	€ 2.741.400	€ 3.355.800
<i>Vreemd vermogen lang</i>		
Voorziening groot onderhoud		€ 50.000
Voorziening Vpb		€ 146.600
<i>Vreemd vermogen kort</i>		
Crediteuren	€ 32.000	€ 32.000
Te betalen Vpb	<u>€ 98.600</u>	<u>€ 98.600</u>
Totaal passiva	€ 2.872.000	€ 3.683.000

23. De belastbare en verrekenbare tijdelijke verschillen staan in het onderstaande overzicht in cijfers weergegeven:

	Commercieel	Fiscaal	Verschil
<i>Vaste activa</i>			
Deelneming	€ 360.000	€ 254.000	Overig tijdelijk verschil
Goodwill	€ 40.000		Overig tijdelijk verschil
Onroerend goed	€ 1.600.000	€ 1.350.000	€ 250.000 +
Machines en installaties	€ 520.000	€ 150.000	€ 370.000 +
<i>Vlottende activa</i>			
Beleggingen	€ 225.000	€ 225.000	€ 0
Voorraden	€ 230.000	€ 185.000	€ 45.000 +
KER		€ 50.000	€ 50.000 +
HIR		€ 68.000	€ 68.000 +
Voorziening groot onderhoud	€ 50.000		<u>€ 50.000</u> -/-
Totaal van de tijdelijke belastbare en verrekenbare verschillen			€ 733.000

Het totaal van de belastbare en verrekenbare tijdelijke verschillen is € 733.000. De voorziening Vpb is: 20% van € 733.000 = € 146.600.

De latentie Vpb heeft altijd betrekking op toerekeningsverschillen. Het verschil in de waardering van deelnemingen wordt ook wel aangeduid als een winstbegripverschil. Hieronder vallen – naast de waarderingsverschillen en de resultaten op deelnemingen – vooral ook de fiscaal niet-aftrekbare kosten en de investeringsaftrek.

24. De fiscale vermogensvergelijking ziet er als volgt uit:

Eindvermogen	€ 2.741.400
Af: Beginvermogen	<u>€ 2.205.000</u> -/-
Vermogensmutatie	€ 536.400
Bij: Vpb	<u>€ 98.600</u> +
Fiscale winst	€ 635.000
Af: Deelnemingsvrijstelling (overig tijdelijk verschil)	€ 66.000 -/-
Af: Mutatie fiscale reserve HIR (belastbaar/verrekenbaar tijdelijk verschil)	€ 68.000 -/-
Af: Mutatie fiscale reserve KER (belastbaar/verrekenbaar tijdelijk verschil)	€ 10.000 -/-
Bij: Niet-aftrekbare kosten (permanent verschil)	<u>€ 2.000</u> +
Belastbare winst	€ 493.000